

Φωνηεντόληκτα Γ' κλίσεως

(συνέχεια)

Μετά τις εισαγωγικές παρατηρήσεις στην Γ' κλίση, τήν διαίρεση τῶν τριτοκλίτων οὐσιαστικῶν σέ φωνηεντόληκτα καί συμφωνόληκτα καί τά παραδείγματα κλίσης τῶν καταληκτικῶν μονόθεμων οὐσιαστικῶν σέ -ως, -ως, -υς, -ύος, -εύς, -έως καί -οῦς, συνεχίζουμε τίς παρατηρήσεις στά καταληκτικά μονόθεμα πού λήγουν σέ -εύς -έως καί οῦς (δηλαδή ἔχουν κατάληξη *ς* καί σχηματίζονται ἀπό ἓνα θέμα μόνο) π.χ. βασιλεύς -έως, ἀλιεύς -έως.

Δωριεύς -έως, Μεγαρεύς -έως, Ὀδυσσεύς -έως, Εὐβοεύς -έως κ.ἄ.

1. Τό *υ* μεταξύ δύο φωνηέντων ἀποβάλλεται π.χ. βασιλεύ-ως - βασιλέως.

2. Τό *ε* πού ἀπομένει στό θέμα μετά τήν ἀποβολή τοῦ *υ* συναίρειται μέ τό ἐπόμενο *ε* ἢ *ι* τῶν καταλήξεων σέ *ει*

π.χ. τῷ βασιλέ-ι ⇨ βασιλεῖ
τῷ ἀλιέ-ι ⇨ ἀλιεῖ
οἱ βασιλέ-ες ⇨ βασιλεῖς
οἱ ἀλιέ-ες ⇨ ἀλιεῖς

3. Ἡ γενική ἐνικοῦ ἔχει κατάληξη -ως ἀντί -ος.

4. Ἡ κλητική τοῦ ἐνικοῦ σχηματίζεται ἀπό τό θέμα μόνον, χωρίς κατάληξη π.χ. ᾧ βασιλεῦ, ᾧ γραμματεῦ, ᾧ Ἀχιλλεῦ, ᾧ βοῦ κ.ἄ.

5. Τό *α* στήν κατάληξη τῆς αἰτιατικῆς ἐνικοῦ καί πληθυντικοῦ εἶναι μακρό. (Ἡ αἰτιατική πληθυντικοῦ σέ -εις, ὅπως εἶναι ἡ ὀνομαστική, εἶναι μεταγενέστερη: π.χ. οἱ βασιλεῖς, τούς βασιλεῖς).

6. Ὅσα φωνηεντόληκτα σέ -εύς ἔχουν πρὶν ἀπό τό -εως φωνῆεν συναίρουσιν συνήθως τό *ε* πού ἀπομένει στό θέμα μέ τό ἐπόμενο *ω* καί *α* τῶν καταλήξεων στήν γενική καί αἰτιατική ἐνικοῦ καί πληθυντικοῦ:

π.χ. ὁ ἀλιεύς	οἱ ἀλιεῖς
τοῦ ἀλιέ-ως καί ἀλιῶς	τῶν ἀλιέ-ων καί ἀλιῶν
τῷ ἀλιεῖ	τοῖς ἀλιεῦσι(ν)
τόν ἀλιέα καί ἀλιᾶ	τούς ἀλιέ-ας καί ἀλιᾶς
ᾧ ἀλιεῦ	ᾧ ἀλιεῖς

Στις παρακάτω προτάσεις διακρίνουμε ουσιαστικά φωνηεντόληκτα γ' κλίσεως και μπο-
ροῦμε μέ βάση τά παραδείγματα πού ἔχουμε κλίνει νά ἀσκηθοῦμε καί σ' αὐτά.

1. *Τοῖς ἵππεῦσιν οὐκ ἔστιν ὄπλα* (= οἱ ἵππεῖς δέν ἔχουν ὄπλα)
2. *Οἱ πολῖται φοβοῦνται τήν τῶν Δωριέων δύναμιν*
3. *Οἱ τοῦ συγγραφέως λόγοι εἰσὶ κόσμος τῷ βασιλεῖ*
4. *Ἦκομεν τοῖς Εὐβοεῦσι βοηθήσοντες* (= ἔχουμε ἔρθει γιά νά βοηθήσουμε τούς Εὐβοεῖς
δηλ. τούς κατοίκους τῆς Εὐβοίας)
5. *Ἀθηναῖ τῷ Ὀδυσσεῖ* (= στόν Ὀδυσσεά) ἐν τοῖς κινδύνοις σύμμαχος ἦν (ἦταν).
6. *Ἡ τῶν Πλαταιῶν συμμαχία τοῖς Ἀθηναίοις πολλάκις ὠφέλιμος ἦν* (= Ἡ συμμαχία
τῶν Πλαταιέων μέ τούς Ἀθηναίους...).